

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata
Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. št. 10.999.

va u
eniku

God. XI.

Ljubljana, 1. septembra 1929.

Broj 17.

Ljubljana, 1. septembra 1929.

Paroh A. DOIČ (Dulaves):

Kakvih nas sve ima?

Prateći rad i život nekih naših sokolskih društava u raznim mestima, primetio sam, da imade mesta, gde su u sokolskim društvima i u sloznom sokolskom radu zastupani svi slojevi društveni, svi staleži, svako doba života i oba spola. Život takvog društva slozan je i napredan, pun bujnosti i rada kao u kakvoj zdravoj košnici. Tako i treba! U tome i jest Sokolstvo. Takvo društvo i takvi članovi utiču blagotvorno na duh celog mesta i širke okoline.

Na žalost poznato mi je dosta naših društava, u kojima ima članova, koje bi mogli podeliti na ove kategorije:

1. Članovi, koji su potpuni Sokoli, zadahnuti i prožeti potpuno sokolskom idejom i rade marljivo i voljno u svima pravicima sokolskog rada. No to su mahom članovi mladi, nižeg obrazovanja, nižeg društvenog položaja, manjih sposobnosti pa prema tome sav njihov napor i rad ima manje uspeha.

2. Članovi višeg društvenog položaja, višeg obrazovanja i jačih sposobnosti no njihov se rad sokolski sastoji samo u tome što plaćaju društvenu članarinu i ništa više. Takvi članovi puni su oholosti i samoubojstva. Ne dolaze na društvene skupove, predavanja i priredbe. Oni obično odobravaju sve, samo da se ne dira u njih. Znadu sve, za to ne dolaze na predavanja. No iako znadu sve ne bi ni za što održali koje predavanje. Na sokolskim priredbama nema za njih dovoljno otmenoga — njihovog i njihova ravnog društva — pa za to te priredbe kao i svaki doticaj za Sokolima na sve moguće načine izbegavaju. To su naprilitani leptiri a ne Sokoli!

3. Članovi bez i malo sokolske ideje ali puni bolesne ambicije. Članovi, koje u sokolsko društvo vodi želja da zauzmu vidan položaj u upravi društvenoj. Ako im to ne uspije rovar protiv sposobnih i marljivih članova svim mogućim a najviše nelepim sredstvima. Takvi obično stvaraju »svoju partiju« u društvu, koja vrebaju zgodan čas da zaskoči ili celo društvo ili pojedine članove. Svim tim ruše ugled društva, podiraju mu temelje i bacaju ideju u blato. Takvi su članovi po društvu najopisniji, jer su ga kadri za svoj kapric sasma rastvoriti ili čak rasturiti. To su grobari sokolske misli!

4. Članovi, koji su čas u društvu a čas istupe iz društva. Prema tome da li je u Sokolu koji od njihovih šefova i principala i kako se oni odnose prema Sokolu. Ropski paze ne bi li se tim što su u sokolskom društvu omilili ili se zamerili svojim šefovima pa prema tome ili stupaju u društvo ili istupaju iz njega. To su skakavci a ne Sokoli!

5. Članovi, koji niti plaćaju članarinu niti uopšte učestvuju u kakvom sokolskom radu, ali u slučaju kakvog sokolskog sleta, kad Sokoli imaju pogodnosti na vožnji, stanovanju i prehrani, u želji da vide i da se provedu bez velikog troška, obleću starešinstvo društva ne bi li dobili legitimacije društvene za te povlastice. Prave se još uz to važni i uobražavaju si kao da svojim prisustvom čine kakvu veliku uslugu i čast društvu. To su paraziti — balast!

genij i simbol budućnosti! Dužnost žive braće je, da sveta i veličanstvena ostane baština mrtvih Sokolova, da junaštvo neće biti samo sadržina pesama slepih guslara, nego da će živo ostati u srcima i u delima žive braće naše za sve vekove i za sva pokolenja! Da poštenost, bratstvo, ljubav i istina ne ostane samo odznaka čistoće i kreposti značaja mrtvih, nego da na jasnim čelima današnje i buduće žive generacije neoskrnjene ostane žig plemenite i velike jugoslovenske nacionalne duše!

Sve to zapamtite, kad pročitate to, što rekomo za uspomenu na dan, koga ne možemo i nećemo nikad zaboraviti! I neka se vam probudi grandioznost te manifestacije u ozbiljnom pitanju: Što sam učinio u toku godine dana, da »iz Slovenstva, koje je stvoreno u Sokolstvu i sa Sokolstvom, pritiče sva sila, sva moć, sva lepota i sva sreća naša?« Ako ništa, zašto ne? Ako štogod, s kakvim uspehom? Tako se pitajte pa onda odgovorite po istini i pravdi! A tražite odgovor i od braće i sestara, koji žive u istom društvu pa možda niti ne čitaju naših li-

6. Članovi, koji su jakih sposobnosti, vidnog društvenog položaja, jakke delatnosti i koji su nekada bili aktivni i agilni sokolski radnici ali, koji su nekim slučajem ili nekim spoljnim uticajem sišli sa sokolske akcije i sad troše delatnost i energiju svoju na druge manje vredne ili čak štetne socijalne rabote ili zabave. To su zalutale energije.

Članovima leptirima imao bi reći: Stara je bolest mnogih članova ljudskog društva, da trče za takozvanim višim krugovima, da im se nameću i da ih vešto ili nevešto imitiraju. Isto tako stara je bolest tako zvanih viših krugova, da postavljaju između sebe i drugih, koje oni drže za niže pregradu. Sokolstvo ruši pregrade među staležima. Sokolstvo želi da sve zbliži i izjednači ali izjednačujući da sve usavrši i podigne u dobru i plemenitosti volje, karakteru i idealu. Visoka gospodo! Vi ne morate biti Sokoli, a Sokolstvo ne sme dozvoliti taktiki i ambiciji vašoj, da ono bude lestevica po kojoj ćete se vi penjati u položaju i vlasti a omalovažavati ga u isto vreme.

Visoka gospodo! Vi trebate znati, da su u sokolskim društvima ljudi pošteti, čestiti i nacionalni a uz to i disciplinovani. Oni će i u sokolskom bratstvu i demokratizmu i hfteti i znati dati čast i stovanje svakoj osobi i svakom položaju. Dobro bi bilo znati i to da je ljubav trajnija i jača od respekta.

Demokratizam i bratstvo sokolsko ne sastoji se u tome, da se jači znanjem, položajem i imetkom spusti do slabijeg za to, da mu slabiji može pljunuti u lice, već se sastoji u tome što će jači spuštajući se do slabijega podići slabijega na svoj stepen. To znadu Sokoli i drže se toga.

Sokolska društva trebaju vrlo nužno ljude visoke kulture i položaja kao svoje agilne i aktivne članove, ali će ih znati i u demokratizmu i bratstvu svome ceniti i dati odgovarajući položaj u društvu.

Konačno niko se ne može uzdići sam a da se ne spusti do nivoa društva u kom živi, koje će ga samo podići na zasluženi položaj.

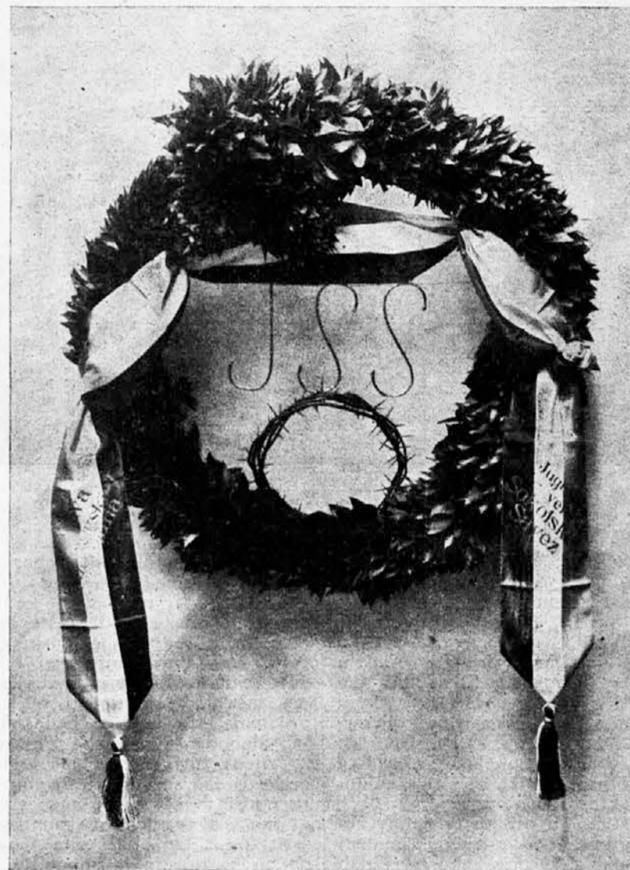
Članovima skakavcima, balastu i grobarima društvenim rekao bi: Sokolska društva nisu društva hoštaplara. Sokolstvu je želja da vaspita najidealnije članove nacije, koji će za dobro naroda i države sve dati a za sebe ne tražiti ništa, koji će tražiti u nacionalnim poslovima rada a ne počasti i koristi.

Sokolu mora svaki član biti zaposlen i savsesno vršiti svoj deo poverenog mu posla, a posao i mesto svakome je prema njegovim sposobnostima. Najveći položaj zahteva i najveću odgovornost i najvišu delatnost. Strašivice, oholice i ulizice nemaju mesta u Sokolu. Takvi ako već ničem ne mogu poslužiti društvu neka mu posluže time što će ga rešiti — sebe. Neke ostave Sokolstvo u miru, a za svoje ambicije i spekulacije neka potraže kakva paradoška društva.

Zalutalim energijama nema se što reći. Njima samima nema ni smisla govoriti. Njih je zahvatila druga, jača struja od njihove volje u svoje kolo zabave ili strasti. Oni puni delatne energije, troše ju besciljno i na vlastitu štetu ali nemaju dosta moralne snage, a još manje promatraju dužnosti svoje, koje ima svaki od nas do sviju nas. Tražite, radite! Budite spavake, bezbrizne, malodušne, tvrdokorne i neverne! Svaki neka bude kao val u moru, koji se širi i zauzmiže veći i veći obim pa izbacuje nečistoću, odstranjuje smrad i prikazuje istinitu sliku zdravog i vedrog elementa!

Što ne valja — izbacimo! Zapravo: nevaljano izbacuje se samo, kao što se u čiru nabere nezdrava tvar iz krvi! Nama i narodu i zemlji treba čitavih, zdravih, moralnih, poštenih ljudi. Takvih ima u našoj domovini na stotine hiljada, samo treba da ih probudimo i dovedemo u naše redove, jer pod barjakom sokolskim moramo sakupiti čitav narod!

Tako rekomo na Kosovu Polju, a čula su taj naš zavet i naša braća Poljaci, Čehoslovaci, Rusi i Lužički Srbi pa je radi toga toliko veća odgovornost svakoga pojedinca i sviju nas, da po tom zavetu upravljamo sva svoja nastojanja, da smo i ostajemo pozitivno stvarajući zidari pod zaštitom velikog genija slovenskog sokolskog bratstva!

Uspomena na pohod Sokolstva na Kosovo Polje 7. septembra 1928. Venac JSS, koji položismo na spomenik kosovskih heroja.

ELEGIJA S KOSOVA.

Kosovski heroji dižu mačeve i koplja, da čuvaju slobodu zemlje i naroda, a mačevi i koplja kopaju im grobove... Životi ginu, sloboda se rada!

Sokolovi dolaze sa sviju strana slovenske zemlje, donose vence, da ukrase grobove.

Sokolovi dolaze i kite grobove cvećem, koje raste iz srdaca, iz žive krvi žive braće...

I Kosovski heroji predali su mačeve i koplja u junačke ruke žive braće i kao iz kamena i bronca stoji straža, kličući: Spavajte mirno! Mi stražimo!

E. Gangl.

da se istrgnu iz tog kola pa da svoju sposobnost i svoju energiju upotrebe na opšte ili narodno dobro. Ovladani kakvom strasti oni nemaju vremena da misle ni o sebi samima a kamo li o višim nacionalnim idealima.

Njihovoj slaboj moralnoj volji treba da priskoče u pomoć članovi puni volje za rad i da ih opet privedu u svoje kolo, ukazujući na štetnost i beznačajnost njihovih rabote i da ih ponovo zagreju za sokolski rad. Takvi će u opšte povodljivi a željni ma kakve delatnosti postati opet Sokoli-članovi od akcije.

Konačno moram napomenuti još i ovo: Mnoga naša društva često i sama

padaju u grešku, da za časnike društvene biraju ljude — ne prožete sokolskom idejom i dobre sokolske radnike već ljude od opšteg društvenog položaja, računajući na slabost i častoljublje današnjeg društva ljudskog i nadajući se, da će na taj način podići snagu svoga društva. Među tim se redovno varaju takva društva. Snaga Sokolstva nije u tuđem položaju ili kapitalu već u energiji i požrtvovnom radu članova. Za to treba svako sokolsko društvo, koje zaista želi napredovati, ne težiti za što većim brojem članova već za moralnom vrednošću i delatnom sposobnošću njihovom a strasti sa sebe svaki balast — pročišćavati.

BRANKO HOPE (Banjaluka):

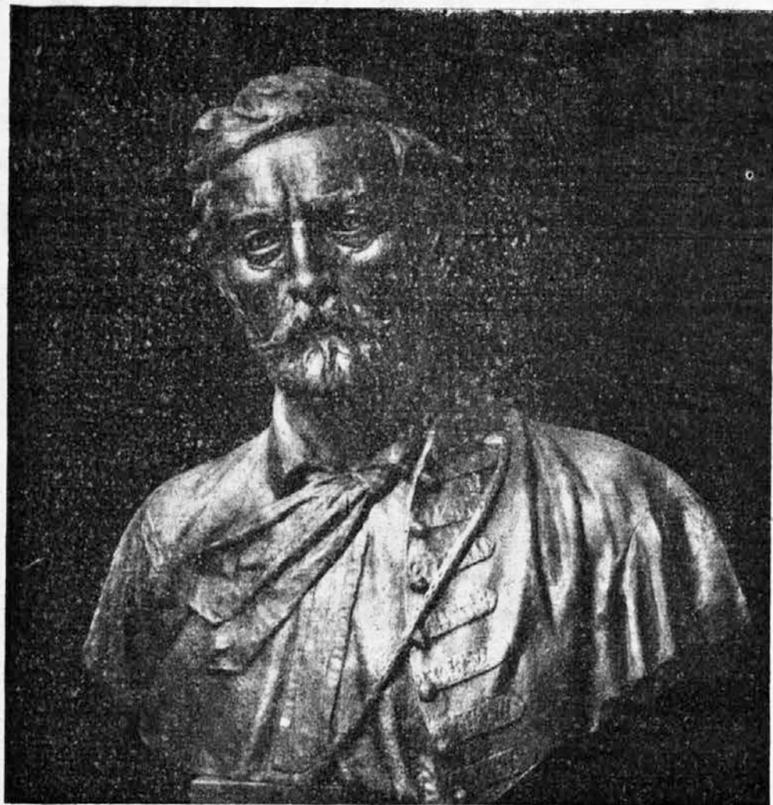
Netrebaju nam pravila.

Šta rade ti naši delegati koje šaljem na glavne skupštine Saveza i na naše Sabore? Debatiraju — raspravljaju — natežu se i dangube — a zašto? Da kuju pravila i da dopunjuju organizaciju? Pa to je vreme zbilja beskorisno utrošeno, jer šta sve to koristi kad su mnogim društvima pravila trebala samo pri osnivanju da ih podnesu kao prilog molbi — na odobrenje. I kad je molba stigla povoljno rešena pravilnik je otišao zajedno sa molbom »ad acta« da više nikad ne ugleda sunčanog svetla. Ako pak nije tako zle sreće onda izade iz arhiva samo za časak, pred glavnu skupštinu samo zato, da se vidi koliko se u odbor može uvući ljudi koji će voditi rat — protiv pravila. Pa zato nije nikakvo čudo kad članstvo nema pojma o najelegantnijim sokolskim propisima, kad ni članovi uprave mnogih društava nisu našli za shodno da se sa njima upoznaju. Zato nije čudo da se u mnogim pitanjima donose smešni zaključci — najčešće sasvim oprečni od onoga što pravila propisuju. Baš to neznanje je glavni uzrok mnogih neuspeha kojima se kite razna društva i župe. Kad bi bar koji funkcioner znao da među ostalim postoji i »Pravilnik za disciplinarni postupak« i kad bi se češće primenilo na mnoge članove društva te društvenih i župskih funkcionera zbog nevršenja dobrovoljno primljenih dužnosti; drug-

čije bi se sedelo u odborima i druge bi se pogledale imalo na »sokolski rad«. — Povrh svakog funkcionera morao bi »Pravilnik za disciplinarni postupak« da visi kao Damoklov mač i tad više ne bi bilo pitanja: a čemu nam trebaju pravila? — Kad bi »Sokol« malo bolje upoznao pravila si-gurno bi doznali mnogo lepih stvari koje sada ne znaju; kao n. pr. »Što je Sokolstvo?« — »Zašto su Sokoli?« — »Kako treba da se Sokoli vladaju?« — »Kako treba Soko da radi?« i napokon »da li je njima mesto u Sokolani?«

Mnogi bi doznali da je pravilnikom od god. 1925. članstvo sasvim izjednačeno, da nema više »izvršujućih« i »podupirajućih« a kamoli »počasnih« ili »utemeljitelja«, već da svaki mora da vežba do navršene dvedeseteste godine života a kasnije može i prepovratiti mu se ali ne mora.

Napokon, posmatrajući rad mnogih i mnogih »agilnih« odbora uviđamo da je prva alineja §§ 22. i 27. D. P. suviše širokogrudna i da bi u interesu Sokolstva bezvetno morala biti izmenjena i propisivati da se sednice društvenih, a tim pre i župskih odbora moraju održavati jedan put sedmično u određeni dan, kako to već odavno vrši starešinstvo Sok. župe »Aleksa Šantić« i u njoj začlanjena društva. Za danas samo toliko, da braća doznaju da bi nam pravila ipak mogla trebati.

Jindřich Fügner.

107 godina će se navršiti 12. septembra o. g. kako se rodio prvi starosta Sokolstva Jindřich Fügner.

Već prošle godine zaključilo je starenstvo JSS da će ove godine izdati kao umetnički prilog svečanom izdanju Sokolskog Glasnika od 1. decembra sliku Jindřicha Fügnera, koja je isto tako kao prošle godine Tyrševa rad kipara br. Pekareka. Tako će svaki pretplatnik Sokolskog Glasnika imati dve uspele slike osnivača sokolskih za ukras svoga stana.

Koristimo tu priliku te nadovezujemo kratku karakterizaciju ličnosti velikog sokolskog oca, kako ju je dao dr. Miroslav Tyrš.

»Fügner bijaše čovek, kojemu ravna nećemo videti nikada. Retki su, kojima se na grobu ističe takav značaj, a jedan od takvih bijaše i Jindřich Fügner. On bijaše čovek, koji je ne misleći na zemaljsku svagdašnjost, težio za nebeskim visinama. Te velike misli nije bilo, koju on s poletnom svojom dušom ne bi bio shvatio. Nije bilo plemenitog čuvstva, koje ne bi bilo uređeno plemenito njegovo srce. Kao što oko teži za svetlom, tako je za čistom istinom težio njegov duh. Ljagom beše mu laž, ropstvom tama i najsvetijom verom napredak čovečanstva i njegov razvitak. Ova njegova čistota, koja je prijanjala uz pravu i istinu, koja je bila uzvišena, koja se

na vanjske razlike nije obazirala, ta bijaše jezgrom i srčikom njegovog značaja. On je uvek verno branio zastavu slobode, koja je zastavom ljudstva, koja je pravom svijetu naroda. Njegovom uzvišenom srcu beše, zasozorno, da je ljudstvo razdeljeno prema slučaju, da su se neki rodili u sjajnoj palači, a neki u maloj kolibici.

Sloboda, jednakost i bratstvo nisu za njega bile prazne reči, on je to geslo osećao sam u svojoj unutrašnjosti i nije mogao inače nego slagati se sa tim geslom, bez kojega nema ljudstvu spasa. On bijaše čitav čovek, ali ne bijaše prazan kozmopolita. Bijaše skroz i skroz Čeh. I to kakav Čeh. Nije bilo tog narodnog poduzeća, koje ne bi on bio moralno ili materijalno podupro. On je u svemu što je poduzimao, cenio najviše narodni ponos i čast česke imena.

Tko je više žrtvovao svoju čast i korist česke imenu, nego on, koji je posvetio svome narodu svoje misli i sve svoje blago, dapače pre vremena žrtvovao i život svoj. Premda se je zanimao za sve, što se je zbivalo u narodu, to je ipak središte njegove delatnosti, život njegova života bio Soko. Na ovom polju nije ostala uzvišena ideja slobode jednakosti i bratstva pukom frazom, ovdje se je prvi put ostvarila njegovim sjajnim primerom te se je širila dalje i dalje diljem čitave na-

še domovine. Dnevno je reću i primere delovao među nama. To je sve činio tihim, mirnim i čednim načinom, ne mareći ni za korist, ni za slavu. Kao takav je živio i kao takav je i umro među nama.

Zahvala sestre Renate Tyrševe.

Jugoslovenski Sokolski Savez primio je na svoju čestitku k 75-godišnjici sestre Renate Tyrševe sledeće zahvalno pismo:

»Za blahopranj k mým pětasedmdesátým narozeninám, Vám, vážení bratři, uprimně děkuji.

Těšilo mne, že též z bratrské Jugoslaviie se mi dostalo vzpomínku.

S přáním všeho zdraví Sokolstvu v království S. H. S.

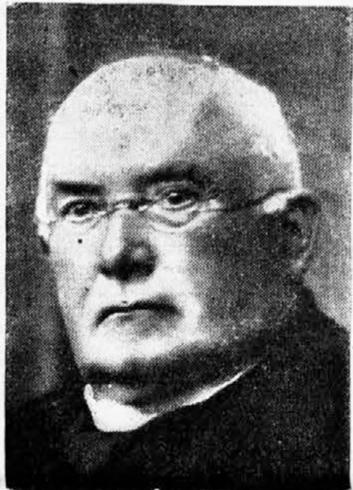
Vaše

R. Tyršová.

Jedno značajno pismo sveštenika rimo-katoličke crkve.

Kad je pre mesec dana proslavio jedan rimo-katolički sveštenik, i to župnik u miru Ivan Vrhovnik u Ljubljani, 75-godišnjicu svoga života, čestitao mu je k tom jubileju i starosta JSS brat Gangl. Na svoju čestitku primio je ovaj odgovor:

»... Blagoslovljeno bodi Vaše delo! Tako sem vzkliknil, prečitavši krasno čestitku, za katero se najiskreneje zahvaljujem. Od nekdanj sem spremljal delo Sokolstva. Zalost in veselje

sem delil z njim. Teško mi je bilo pri srcu, ko sem ga videl preganjanega, ponižanega. Radoval sem se, ko so se mu navzlic sovragom širila krila in je dosegel sedanji mogočni vzlet. V zvezi z južnimi in severnimi brati ga čaka še večji razvoj. Dodeli ga ljubljenuemu Sokolu v polni meri dobrohotno nebo! — Nadaljni prijaznosti se priporoča s srčnim: Zdravo! — Vdani Ivan Vrhovnik.

KNJIŽEVNOST

„Novi život“.

»Novi život«, list za bezalkoholnu kulturu. Izašao je iz štampe 2. broj ovog našeg jedinog antialkoholnog lista za odrasle, kojega u Zagrebu izdaju prof. dr. Mašek i drugovi. Ovaj je broj uglavnom posvećen prikazu velikih trezvenjačkih manifestacija održanih početkom jula o. g. u Sarajevu. Na uvodnom mestu nalazi se svečani govor pri otvorenju III. jugoslovenskog kongresa Trezvenosti od prof. Dr. D. Perovića, koji je predsedavao kongresu. Među beleškama se ističe naročito ona o »našoj vinskoj politici« od Iv. Marinčića, gde pisac povodom jednog članka, nedavno izašlog u jednom za grebačkom dnevniku, analizira uzroke naše vinske krize pledirajući za bezalkoholnu orijentaciju našeg vinogradarstva. List izlazi u mesečnim sveskama od 16 strana, a pretplata iznosi samo 10 Din za 6 brojeva (1 knjigu). — Uredništvo i administracija lista nalazi se u Zagrebu, Opatička ul. 3 (sof. 8).

Prosvetni bilans Vidovićeve dopisne škole.

Da bi se pomoglo i onima, koji zbog siromaštva, zaposlenosti ili posodmakle dobe ne mogu poslati redovite škole, a imaju talenta i volje za naukom, zasnovao je Vidovićev Pro-

svetno-etički pokret u Sarajevu svoje Dopisne škole. Takve škole u kulturnim zemljama predstavljaju najjaču polugu u promicanju narodne prosvete, a i u nas su se pokazale vrlo uspešne. Učenici Vidovićeve Dopisne škole dele se na dve grupe: jedni uče samo da steknu višu naobrazbu, a školska kvalifikacija nije im potrebna, jer rade samostalne poslove (trgovci, posjednici, zanatlije), a drugi se spremaju za ispite, koje polažu u državnim srednjim školama. Karakteristično je da oko 90 od sto daka, koji pristupaju pred državnu komisiju, polažu ispise sa dobrim uspehom, spremajući se u jednoj godini za 2, 3, pa i 4 razrede. Daci Vidovićeve Dopisne škole dele se po zanimanju ovako: 18 od sto nameštenici državni; 15 od sto nameštenici privatni; 17 od sto žandari i financi; 8 od sto daci, bez zanimanja, koji su propali u redovitim školama; 9 od sto težaci (ratari); 27 od sto samostalne profesije (posjednici, trgovci, obrtnici, zanatlije) i 26 od sto šegrti, radnici, trgovački pomoćnici i drugi. Za same 3 godine svoga opstanka, Vidovićeve Dopisne škole postale su hiljadama naših ljudi, da dođu do više naobrazbe i da unaprede svoj položaj u društvu. U novije vreme upisali su se u Vidovićeve škole također mnogi naši iseljenici iz Amerike i Australije. Škola je sa 1. septembra proširila svoj rad, te je uspostavila nove tečajeve.

KRATKE VESTI

— Brat Adam Zamojski, starosta Saveza Poljskog Sokolstva, boravi sa svojom porodicom u Dubrovniku, od kuda šalje bratske pozdrave svoj braći i sestrama u našoj zemlji. Brat starosta Zamojski posetio je i našu braću na Cetinju. Dobro došao među nama!

— Skupština lužičkih studenata. Od 11. do 13. o. m. održana je u Bukecama u saskoj Gornjoj Lužici 54. skupština lužičko-srpskog studentstva. Kao zastupnik jugoslovenskog studentstva prisustvovao je toj skupštini br. Vekoslav Bučar, koji je bio najsrdačnije primljen, jer je bilo na skupštini po prvi put zastupano jugoslovensko studentstvo.

— Desetogodišnjica lužičko-srpskog studentskog saveza proslavljena je 31. augusta i 1. septembra t. g. u Budyšinu. Savez lužičko-srpskog studentstva izdaje i svoj list »Serbski Student«. Savez je od velike važnosti za lužičke Srbe. Čestitamo braći lužičko-srpskim studentima k desetogodišnjici njihove organizacije, želeći im mnogo uspeha u daljnjem radu.

— Predavanje br. Jana Skale. Br. Jan Skala, osnivač lužičko-srpskog Sokolstva, koji je u aprilu mesecu t. g. propustovao Jugoslaviju i u raznim gradovima održao predavanja o Lužičkim Srbima, predaje 2. septembra u Budyšinu o svojim utiscima iz Jugoslavije.

— Sok. društvo Aleksandrovo priredilo je 28. jula 11. ovogodišnju javnu vežbu, koja je u svakom pogledu uspešna. 11. augusta ponovljena je u Krku u korist gradnje sokolskog doma, koji će biti doskora izgrađen te će se krajem septembra obdržavati u njemu i svečana akademija. — Brat Anton Zach venčao se sa sestrom Marijom Žic. Srdačno čestitamo.

— Umro je 17. augusta o. g. brat Janko Mladčić, član sokolskog društva Ljubljana I (Tabor). Po zvanju bio je finansijski savetnik u miru.

— Sokolsko društvo u Metliki, župa Novo mesto, priredilo je 4. augusta o. g. svoju XXII. javnu vežbu sa odličnim moralnim i materijalnim uspehom.

JOVO KLADAR (Zagreb I):

Utisci sa slovenskih sokolskih sletova u Poznanju i Plznu.

(Nastavak 2 i svršetak.)

SOKOLSKI SLET U PLZENJU. — PREDSEDNIK MASARYK PRISUŠTVUJE IZVOĐENJU VEŽBI.

Prvi sletski dan 5. jula ispunit su program vojnici-Sokoli sa vežbama na biciklima, na konjima i na kraju izveli su proste vežbe i vežbe sa oružjem. Preko 50.000 gledalaca divilo se odličnoj izvedbi svih vežbi vojnika-Sokola. Sa večernjim vlakovima doputovali su i poslednji transporti Sokola, tako da je taj dan u Plzenju bilo preko 30.000 Sokola. Plzenj je u svečanom raspoloženju. Grad se kupa u mnogobrojnim zastavama.

Celo pre podne drugog sletskog glavnog dana — 6. jula — vršene su pokusne vežbe Sokola. Svi dnevni listovi izašli su kao sokolski brojevi puni sokolskih članaka. Vreme je oblačno, ali kiša nije padala pre podne. Već u jutro rano grad se šarenio od mnogih Sokola. Na glas da dolazi predsednik Masaryk, još veća pažnja je posvećena ukrašavanju grada i razmova. U organizaciji sleta vidi se razlika između poljskih i čehoslovačkih Sokola. Česi su u tome priznati majstori i svi mi, slovenski Sokoli možemo od njih još mnogo toga naučiti, a naročito što se tiče same ovako velike organizacije.

Na sletištu u Plzenju, slika je skoro ista kao u Poznanju. Tribine sa severne strane određene za Sokole i Sokolice popunjene su već u dva sata. Ostale tri strane ogromnih tribina naglo su se počele puniti posle dva sata. Interes u građanstvu za sam slet bio je ogroman. Naročito onda, kada je službeno najavljen dolazak prezidenta Masaryka i predsednika vlade Udržala. U loži do prezidenta Masaryka sedio je naš ministar u Pragu Grga Anđelinović u sokolskoj odori. Malo dalje naše starenstvo: braća

Gangl, Paunković i načelnik dr. V. Murnik, koji je u Varšavi iščaošio nogu. Približavalo se tri sata kada je najavljen dolazak predsednika Masaryka i početak sokolskih vežbi.

Sve su tribine i lože popunjene do zadnjeg mesta. Dok smo svi sa nestrljivom očekivali dolazak prezidenta Masaryka dotle su se na našu najveću žalost nad Plzenjom pojavili gusti crni oblaci. Znak trube — Masaryk dolazi... Oči svijuju uprte su u ložu iskičenu zastavama i zeleniom, koja čeka velikog gosta. Muzika je završavala Čehoslovačku himnu, aeroptant nad sletištem počeli su kružiti i sa svojim propelerima praviti veliku buku... Oduševljenje veliko... Narod ustao sa svojih mesta i sa Na zdar! Na zdar! pozdravio dolazak najpopularnijeg građana republike Čehoslovačke. Srdačne ovacije Masaryku nisu prestale sve dok se nije pojavilo na vežbalištu muško članstvo. U loži sa Masarykom primećen je predsednik vlade Udržal sa nekoliko ministara.

Nastup članstva trajao je skoro pola sata. Preko 5000 Sokola nastupalo je kao jedan i izvelo vrlo lepe vežbe od načelnika Plzenjske župe, Emila Štrunca. O ovim vežbama dati će svoja mišljenja naši sokolski stručnjaci-tehničari, koji su prisustvovali njihovoj izvedbi. Posle njih, koji su vežbalište ostavili pod pljeskanjem gledalaca, nastupile su ženske, članice Praške župe sa palicama. Vežbe su izvedene kao i sve ostale, koje su iz praške škole. Razdeljeno u preko 20 skupina ulazi muško članstvo i izvada vežbe na spravama. Tehnika čehoslovačkih Sokola na spravama došla je do izražaja onda, kada su vežbači sa preča bez prekida, nastavili vežbanje na ručama, koje su bile postavljene jedna do druge.

Kiša je počela padati u većoj meri i ometati ovaj divni sletski sokolski dan. Gledalište se zacrnilo od kišobrana. Unatoč ovakvog vremena nastavljala se sa programom. Ulazi odo bugarskih Junaka i Junakinja — u narodnim odelima — i izvodi bugarske narodne plesove. U najvećoj kiši, vojska je vežbala: bez kape i bluze. Publika se počela razilaziti i tražiti za-

kloništa. Naročito žene u laganim haljinama.

Kiša je malo prestala i nastavlja se sa programom. Burno pozdravljeni ulaze jugoslovenski Sokoli na čelu sa načelnikom br. dr. V. Murnikom — u tri grupe i izvode iste vežbe kao u Poznanju. Odlazak naših Sokola sa vežbališta gledaoci su pozdravili sa: Živela Jugoslavija! Nazdar! i burnim odobravanjem.

Konac današnjeg programa završile su članice sa prostim vežbama od Hane Burgerove-Dubove. Nastupilo je 5000 Sokolice. Veliki talasi crvenih t. zv. turskih marama, belih bluzi i tamno plavih sukni u raznim kretanjama po kolonama, odlično stupanje i pokrivanje českih Sokolice bilo je idealno za pogledati. Precizno izvanjanje vežbi sa tehničkom spremom, to je svojstvo čehoslovačkih Sokola i Sokolice. Zato su sestre Sokolice najviše aplauza pobrale po završenim vežbama.

Kada su članice napustile vežbalište, kiša je ponovo počela padati i nije je do kasno u večer ni prestala. Još se je trebala izvesti scena »Matka Vitezova« ali je usled rđavog vremena odgođena za sutradan. Radi toga je i prezident Masaryk ostavio sletište ranije, oduševljeno pozdravljen od naroda, koji se je također odmah razišao.

Drugi sletski dan 7. jula bio je krasan, vedar i sunčan. Već od ranog jutra počele su se iz nastambe kretati velike povorke Sokola sa glazbama ka zbornom mestu gde su svi svrstani u povorku.

U pola 10 pre podne krenula je povorka na čelu sa českim legionarima. Povorka je bila duga 2 kilometra. Celi grad Plzenj i mnoštvo naroda iz ugutašnjosti dočekala je Sokole sa cvećem, mahanjem maramicama i Nazdar! Dočekali su one, koji su u Čehoslovačkoj najviše voljeni.

Ovaj naš opход kroz grad Plzenj bio je trijumfalan. Povorku je sačinjavalo oko 12.000 Sokola i 8000 Sokolice sa preko 500 sokolskih zastava i oko 30 velikih sokolskih muzika i fanfara, koje su predvodile Sokole do velikog trga, na kojemu su održani pozdravni govori.

Posle podne su izvedene vežbe sa

istim programom kao na prvi glavni sletski dan, ali sa drugom grupom Sokola i Sokolice. Tako, da je u svemu vežbalo 10.000 Sokola i 8000 Sokolice.

Istu večer mi smo otputovali srdačno ispraćeni od građana i Sokola.

Noseći sa sobom mnogo lepih i ugodnih uspomena od našeg 15 dnevno boravka provedenog među braćom poljskom i čehoslovačkom, svi mi, učesnici tih nezaboravnih sokolskih sletova, na kojima nam svuda bili primani kao prava braća, oprostili smo se od njih uvereni, da smo prisustvom našim ispunili svoju sokolsku i slovensku dužnost. I zato, kada smo iz Plzenja sa stanice krenuli natrag za nasu domovinu, opazalo se na svima učesnicima-Sokolima veliko zadovoljstvo sa ovako lepo provedenom boravkom kako u Poljskoj tako i Čehoslovačkoj.

Putovali smo preko Budjevojica, a pošto smo čekali 4 sata, iskoristili su nekoji Sokoli priliku i razgledali grad. Kasno u noć nastavili smo put dalje kroz Austriju-Štajersku. Najinteresantniji deo puta ove naše velike turneje bio je ovaj. Naročito od Linza dalje put je romantičan; brdovit je i radi toga ima mnogo tunela na nekim mestima vrlo duge. Oblačno vreme nije nam dalo da bolje vidimo lepe predele Austrijske-Štajerske. U Brucku je počela padati kiša, koja nas je pratila sve do Zagreba. Uopšte kiša nam je bila najveći prijatelj. S njome smo pošli na sokolske sletove u Poznanj i Plzenj, a s njome smo se i vratili.

U Mariboru počeli smo se rastajati od naše braće i sestara iz Slovenije. Tu se je odvojilo i savezno starenstvo, koje je produljilo put za Ljubljano. Putem do Zagreba su nas ostavila i ostala braća i sestre iz Slovenije, a u Zagrebu bio je opšti rastanak Sokola, koji su srdačno pozdravljajući se otputovali u razne pravce svojim kućama.

U ovom našem velikom putovanju, marljivji naši skrbnici bili su braća Černe i Čebular, koji su svoju tešku i odgovornu dužnost izvršili na zadovoljstvo svih nas, pa im se u ime svih učesnika i ovim putem najljepše zahvaljujem na njihovoj velikoj pažnji, koju su nam celim putem ukazivali.

— Mednarodna konfederacija studenata je na svom kongresu v Budimpešti 17. avgusta o. g. zaključila, da se osnuje stalno sedišče studentske sportske internacionale v Rimu. Na ovom kongresu učestvovala je jugoslovenska i čehoslovačka delegacija.

— Ilija Semenovič Ostrouhov, poznati i zaslužni mecen ruske umetnosti, umro je v Moskvi.

— Generalni konzulat naše kraljevine u Pragu ukinut je od 1. jula o. g. Njegove poslove preuzelo je administrativno odeljenje našeg poslanstva u Pragu.

— Umro je u Domžalama, župa Ljubljana, brat Milan Jenčić, osnivač tamošnjeg bratskog društva i bivši njegov starosta.

— Sokolsko društvo v Rimskim Toplicama, župa Celje, imalo je 18. avgusta o. g. svoj javni nastup, koji je uspeo vrlo dobro u svakom pogledu.

— Sokolsko društvo u Mirni, župa Novo mesto, otvorilo je 18. avgusta o. g. svoj Sokolski dom. To je u JSS 75. dom.

— Broj učiteljskih lica u Americi. Po najnovijoj statistici ima u Americi 17.078 učitelja osnovnih škola i 144.230 nastavnika škola viših kategorija.

— U Katovicama u Poljskoj Gornjoj Šleziji proslavili su 18. avgusta o. g. desetogodišnjicu, od kako je bila ta zemlja oslobođena od vlasti Nemacke.

prekam uspešno napredoval ter priredil 5. septembra istega leta svojo prvo sijajno uspešno javno telovadbo ob polnoštevilni udeležbi Sokolstva in občinstva. Da se je viški Sokol dobro zavedal poslanstva velikega Tyrša nam najbolj dokazuje ustanovitev odseka viškega Sokola v Notranjih Goricah pri Brezovici 1. maja 1910. Odsek je pred vojno dobro uspeval, nekaj let po vojni pa je zanimanje v Notranjih Goricah prenehalo in odsek se je leta 1923. prostovoljno razšel. Vse delovanje viškega Sokola do svetovne vojne je bilo leto za letom uspešnejše, telovadili so vsi oddelki redno in ravno na dan 26. julija 1914, ko bi se moral vršiti javni nastup, je izbruhnila svetovna vojna, ki je namah ustavila sokolsko delovanje. Večina članov je morala v bratovorno vojno, oni pa, ki so ostali doma, so bili pod strogim policijskim nadzorom. Ali končno je zasijalo po 4letnem neprostovoljnem odmoru zlato solnce svobode. Sokol je zopet razpel ponosno svoja krila in začel s podvojeno silo in močjo delovati in nadaljevati delo tam, kjer ga je moral neprostovoljno prekiniti.

iz Most, Polja, Št. Vida in Viča. V krajih smo opazili brata župnega načelnika Vidmarja St., dalje podstarosta JSS br. Bogumila Kajzelja in br. Drenika, prvega sistematičnega vadiatelja našega društva, ki je prišel gledat svoje dete — Dolžalskega Sokola — kako raste in dela.

Za praporom ljubljanskega Sokola se je razvila lepa povorka broječa nad 300 pripadnikov Sokolstva v krajih. Ob sviranju domačjske godbe in fanfare domačega društva so prikoračili Sokoli pred Sokolski dom, kjer jih je pozdravil in se jim zahvalil za udeležbo društveni starosta br. Tomo Petrovc. Nato je bil razhod in skušnje v telovadnici.

sten odsek. Splošen porast narodne zavesti in odpora proti Nemstvu, ki so ga imeli za posledico dogodki leta 1908., je omogočil v sicer sokolski misli neprijaznem okolišju ne le obstoj, temveč tudi nagel razvoj in porast novega odseka, ki je za naslednje leto imel par izvrstno uspešnih samostojnih prireditev. Na pragu same svetovne vojne pa se je odsek preobrazil v samostojno društvo. Občudovati moramo idealizem bratov, skromnih obrtnikov, proletarcev, ki so v najtežjih razmerah tako uspešno delovali s pravno sokolsko vneto, ne iščoč ni časti ni slave. Jedva osamosvojenemu društvu pa je ob izbruhu vojne doletela blagodat razpusta, članstvo so obklesli v uniforme ter ga pognali na fronto reševati isto Avstrijo, ki smo jo z vsem svojim nacionalnim delom zavestno rušili.

IZ STAREŠINSTVA JSS

XVIII. SEDNICA STAREŠIN. JSS 29. jula 1929.

Brat Vincenc Štěpánek zahvalio se JSS za izraženo čestitku prilikom njegove 60. rojstnice.

Ministarstvo prosvete je dopustilo, da na II. jugoslovenskom svesokolskom sletu v Beogradu 1930. god. nastupi i školska omladina pod vodstvom nastavnika gimnastike. Svi veliki župani dobili su nalog, da o gornjoj odredbi obaveste sve škole.

Ozledni fond doznačio je Sokolskom društvu Šibenik Din 80 i Ljubljanskemu Sokolu Din 300 — odobreno.

Sokolskoj župi Ljubljana dozvoljava se, da na svoj župski slet na Viču pozove i susedne župe. Isto se dopušta i Sokolskom društvu u Mostama.

XIX. SEDNICA STAREŠIN. JSS 5. avgusta 1929.

Brat Cobal izvestio je starešinstvo o likvidaciji sokolskog društva u Srpskim Moravicama u župi Rijeka Sušak. Članstvo društva je na vanrednoj glavnoj skupštini društva molilo župske izaslanike za tromesečnu odgodu likvidacije i obvezalo se, da će u roku od 3 meseca isplatiti sva dugovanja župi i Savezu. Župa i Savez pristaju na taj kompromis i očekuju, da će se obećanje svesnih članova Sokolskog društva Srp. Moravice tačno i savesno ispuniti.

Brat Vidmar izveštava, da je na okružnom sletu u Sodražici (župa Ljubljana) izručio tamošnjem starosti br. Oberstaru, diplomu Kralja Matijaša u ime JSS, prilikom njegovog 20. godišnjeg starostovanja.

XX. SEDNICA STAREŠINSTVA JSS 12. avgusta 1929.

Sokolska župa Kragujevac brzojavno pozdravlja starešinstvo sa svog župskog sleta u Čupriji, isto i Sokol-

ske čete iz mostarske župe, koje su imale svoj slet u Nevesinju.

Predsednik Gospodarskog odseka JSS br. Cobal, tumači iza toga opširno gospodarski položaj JSS u prvom polugodištu i podastive sirovo bilancu. Za tim stvoreni su neki interni zaključki gospodarskog značaja. Tom prilikom raspravljalo se opširno i o saveznoj štampi i sokolskim listovima njihovom stanju i proširenju te su i u tu svrhu učinjeni neki zaključci.

XXI. SEDNICA STAREŠIN. JSS 19. avgusta 1929.

Starosta br. Gangl čestita podstarosti br. Kajzelju na visokom odlikovanju. Br. Kajzelj se zahvaljuje.

O sletu župe Novo mesto u Karlovcu izvestila su braća Gangl i Šuklje.

Starosta Poljskog Sokolskog Saveza br. A. Zamojski brzojavno pozdravlja JSS iz Dubrovnika, gde se nalazi na letovanju. S radošću se prima.

Gradonačelnik Ljubljane br. Dr. D. Puc zahvaljuje se pismeno za izražene čestitke prilikom svoje 50. godišnjice.

XXII. SEDNICA STAREŠIN. JSS 26. avgusta 1929.

Sokolsko društvo Moste pozivaju starešinstvo JSS na proslavu svoje 15. godišnjice, koja će se obaviti 1. septembra o. g. JSS će zastupati br. starosta Gangl.

Dočeku westfalskih Slovenaca 29. o. m. prisustvovala je članstvo ljubljanskih sokolskih društava u građanskom odelu sa znakom. Na stanici pozdravili ih i predstavnici JSS.

Sestra Renata Tyrševa poslala je JSS zahvalu na čestitci prilikom njene 75. godišnjice. Zahvalu donosimo na drugom mestu. Isto tako se zahvalio na čestitci i br. Franjo Dolenec st. iz Škofje Loke, prilikom svoje 60. godišnjice.

Dne 22. decembra 1918 se je vršil redni občini zbor, na katerem je bil za starosta izvoljen br. Janez Gašperin in za načelnika br. Albert Derzganec. Delo se je poživilo in takoj po novem letu 1919. se je pričelo z redno telovadbo v osnovni šoli na Viču. V tem letu je Sokol proslavil svojo 10. letnico z velikim župnim zletom 7. septembra, ki je v vsakem pogledu sijajno uspeła. Ta sijajna manifestacija sokolske misli na Viču pa je imela za posledico, da so nasprotniki hoteli pregnati Sokola iz šolske telovadnice in mu odvzeti dva telovadna večera. Sokol bi prišel v težak položaj, da se niso zanj pobrigali bratje Praprotnik, Tribuč, Golob, Thaler, Lojk, Jeločnik, Gašperin in mnogi drugi. Spomladi leta 1920. so ustanovili »Društvo za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma na Viču« in kupili gostilno pri »Pošti«, z namenom sezidati Sokolu lastni krov. V juniju leta 1920. se je pričelo z zgradbo, delo je pod vodstvom zidarskega mojstra br. Marinčiča hitro napredovalo, tako, da je bila interna otvoritev Sokolskega doma že 4. decembra z gledališko predstavo »Naša kri«. Slovenska otvoritev z delnim župnim zletom ljubljanske sokolske župe pa je bila 5. junija 1921. Z otvoritvijo Sokolskega doma se je pričela za viškega Sokola nova doba. Poleg telovadbe so se vršile v zimski sezoni tudi gledališke predstave, akademije, plesi, predavanja itd., ki so vsa dobro uspeła in bila dobro obiskana. Leta 1922. je pričelo z malo krizo v tehničnem oziru, ki pa jo je društvo brez večjih posledic dobro prestalo. Iz Rusije se je vrnil po sedemletnem ujetništvu br. Bruno Borštnik, ki je takoj prevzel vodstvo telovadbe in tako dvignil Sokola zopet na svojo prvotno višino. Načeloval je Sokolu po žrtvovalno do leta 1926. Svojo petnajstletnico je Sokol proslavil 12. julija 1925 z razvitjem sokolskega prapora, ki mu je kumovala sestra Amalija Zorčičeva. V letu 1927. je likvidiralo društvo za zgradbo Sokolskega doma, pod vodstvom br. Krapeža se je ustanovil gospodarski odsek, z nalogom sanirati dolg na Sokolskem domu. Akcija je lepo uspeła — Sokolski dom je bil rešen iz težke finančne krize.

Točno ob 4. uri se je začela pred množestvilnim občinstvom javna telovadba, ki je izvrstno uspeła. Prvi so prikoračili na telovadišče pod vodstvom br. Vidmarja najmlajši: moška deca (34) in nato ženska deca (48), ki so zelo dobro izvedli predpisane vaje. Najlepše je izvedel vaje moški naraštaj (38). Tudi ženski naraštaj, ki ga je vodil br. Stenovc se je dobro odrezal. Vaje so občinstvu ugajale; samo treba bi bilo malo več skladnosti. Osem telovadcev domačega društva je izvajalo skupinske vaje br. Vidmarja, ki pa niso uspele kot se je pričakovalo; za take težke vaje je treba več vezbanja. Nato je 21 članov nastopilo z župnimi vajami. Moč domačega društva se je pokazala pri posebni točki: orodna telovadba Sokola Domžale, pri kateri je nastopilo 5 vrst domačjskega društva, in sicer: 2 članski, ena na drugo, ena na bradlji in 3 naraštajske v preskokih in na gredi. Posebno je ugajala vrsta na krogu, kjer so nekateri bratje, posebno Janežič, Vidmar ml., »Tošo« in drugi izvajali težke vrhunske vaje, kakršne ne vidimo še pri nekaterih vzornih vrstah. Prav nič niso zaostajali bratje na bradlji. Moški naraštaj je izvedel lepe preskoke čez tri orodja, ženski pa lepe vaje na gredi. Iz tega se vidi, da Domžale razpolagajo z dobrimi močmi in bi bile kos izvesti nastop tudi same. Sledila je še ena orodna telovadba, pri kateri so nastopili gostje na drogu in bradlji, domača vrsta pa na krogu. Vse tri vrste so bile deležne spontanih ovacij občinstva. Nato so nastopile članice (22) s saveznimi vajami, ki so jih izvedle prav dobro. Zadnja točka je bil nastop članov s saveznimi vajami sestava br. dr. V. Murnika, ki so nadvse nepričakovano dobro uspele, razzen neke napake, ki jo ni pripisati tehničnemu vodstvu, temveč neki drugi okolnosti. Tudi število 52 članov je zelo lepo in presega vse oddelke. Telovadbo je vodil načelnik Franc Vidmar. Po telovadbi se je vršila veselica na Slokarjevem vrtu. Sokol Domžale je ponesen na ta nastop, se zahvaljuje vsem, ki so se odzvali in želi, da nas posetite zopet drugo leto, ko bomo slavili 25. letnico svojega obstoja.

Mnogo jih je ostalo na krvavih poljanah, oni pa, ki so ostali doma, so budno čakali pravega trenutka in že prvi dnevi osvobođenja najdejo Sokola v Mostah sredi intenzivnega dela, kakor da je praznoval le kratke počitnice.

Prva povojna leta, ki so bila leta neskaljenega navdušenja, je društvo rapidno naraslo številično, a tudi kvalitativno je izredno napredovalo ter bilo med prvimi okoliškimi društvi Ljubljane. Toda dotok nesokolske vzgojenega članstva brez globlje ideje je bil prejak, kar je imelo za posledico zopeten znaten upad v naslednjih letih.

Raznim neprilikam se je pridružila izguba šolske telovadnice, zaradi odhoda nekaterih članov razpad prvovrstnega prednjaškega zbora itd. Tudi splošna ekonomska kriza ter razvrzane strankarske prilike, ki so do letos ovirale vsako uspešno delo, so bile vzrok zastoja v društvenem delovanju, ki so ga ovirali, žal, tudi osebni spori. Toda na pragu 15letnice je zavel nov, čil in mladeniški duh v naših vrstah, telovadnica se je zopet napolnila, odbor na je pričel z energično sanacijo društvenih financ. Porodila se je misel proslaviti 15letnico društvenega obstoja in razviti prapor. Ta zamisel je našla med članstvom enodušen odmev, združili so se vsi za čim dostojnejšo proslavo društvenega jubileja. In ko je z dvora celo prišel odgovor, da je Nj. Veličanstvo kralj Aleksander blagovolil ustreči naši prošnji, da prevzame njegov prvorojenec Nj. Kralj. Vjsočanstvo prestolonaslednik Peter pokroviteljstvo nad: proslavo in da kumuje zastavi, je vseobča radost in obloka hvalečnosti prevzela srca vseh bratov in sester.

V nedeljo dne 1. septembra torej svečano proslavimo pod najvišjim pokroviteljstvom svojo 15letnico. To izredno odlikovanje pa nalaga odboru in celokupnemu članstvu tudi sveto dolžnost, da se s podvojenim delom v bodočnosti izkaže res vredno zaupanja, ki je bilo društvu stavljeno.

Zato ponovno pozivamo vse brate in sestre, da s pravim bratstvom, smotrenim delom, ne iščoč slave ali koristi, dvignejo društvo, da bo res predstavljalo ono, kar mora biti po svojem položaju.

15 LET SOKOLSKEGA DRUŠTVA V MOSTAH.

Letos poteka 20 let, kar je nekaj v Mostah stanujočih članov-telovadcev Sokola na Taboru ustanovilo la-

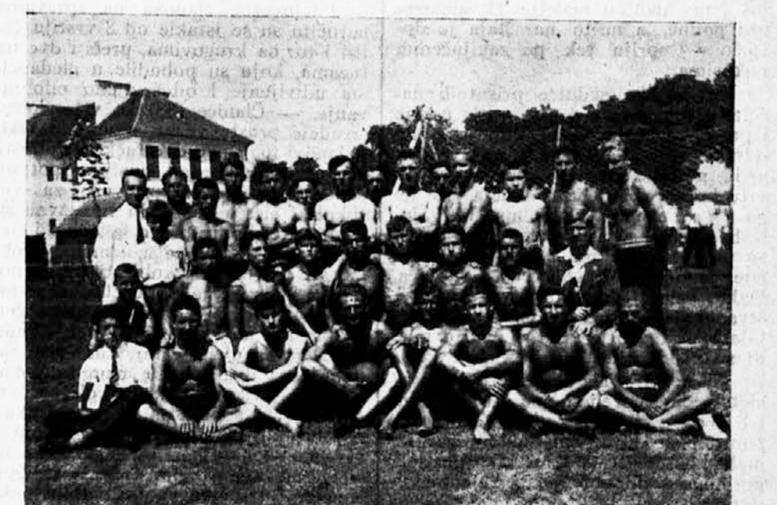
Janez Poharc.

ŽUPA MARIBOR

TEKME V »ODBOJKI« DRAVSKEGA SOKOLSKEGA OKROŽJA IN JAVEN NASTOP SOKOLSKEGA DRUŠTVA V SREDIŠČU OB DRAVI.

Dne 15. avgusta t. l. so se vršile v Središču ob Dravi okrožne tekme v »Odbojki« in javen nastop društva Središče. Tekme, katerih so se udeležila društva izvemši Ormož in Dolnja Lendava so se začele ob 8. uri zjutraj.

v korist Varaždina. Varaždinci so pokazali tu zelo rutinirano igro, ter so bili v popolni premoči. Središču pa je bilo videti, da je premalo trenirano. Podoželska društva, ki so pač omejena samo na nedeljski trening in to se je pri tej tekmi občutno poznalo. Ptuj: Čakovec je končal z rezultatom 32:23 v korist Ptujja. Obe moštvi sta bili prilično enako močni, vendar se je Ptujju poznala nekoliko večja rutina.

Zmagovalna vrsta Varaždinskega Sokola sedi v prvi vrsti.

Da se prihrani na času, sta bili urejeni kar dve igrišči. Tekmovanje je bilo razdeljeno v dve koli in finalno tekmo. V prvem kolu sta tekmovali Varaždin: Središče, kot sodnik je fungiral br. Venutti iz Maribora, ter Ptuj: Čakovec s sodnikom br. Kavčičem iz Ljubljane. Tekma Varaždin: Središče je končala z rezultatom 48:8

na, dasi je ptujsko moštvo začelo igro nekoliko nervozno. Pri finalu, v katerem sta tekmovali moštvi iz Varaždina: Ptujju, sodil pa je br. Kavčič, je pokazal Varaždin znatno premoč že v prvem polčasu, dasi se je Ptuj precej dobro držal ter je bilo stanje po prvem polčasu 7:19. V drugem polčasu pa je bil rezultat

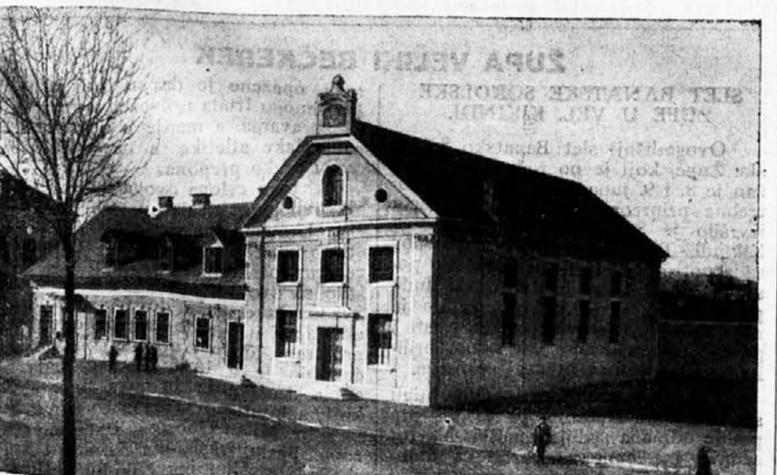
IZ NAŠIH ŽUPA

ŽUPA LJUBLJANA

IZ ZGODOVINE SOKOLA NA VIČU.

Veličastni II. slovenski vsokolski zlet v Ljubljani leta 1904. in pa ustanovitev Slovenske Sokolske Zveze leta 1905. sta začela vzbujati po celi Sloveniji zanimanje za Sokolstvo, zlasti septemberski dogodki leta 1908. pa

prve priprave za ustanovitev Sokola v Rožni dolini. Bilo je sicer mnogo dobrih volje ali do uresničenja ustanovitve Sokola na Viču je prišlo šele pet let kasneje, in sicer 1. maja 1909. V staroznani gostilni pri »Bobenčku« je bil ob polnoštevilni udeležbi naprednih viških fantov in mož ustanovni občini zbor Sokola, ki praznuje letos svoj 20-

Sokolski dom na Viču zgrajen l. 1920., slavnostno otvorjen 5. junija 1921.

so vzbudili Slovence iz mrtvila, začeli so se zavedati, da so tudi oni del velikega slovanskega naroda. Najboljša sredstva za poglobitev narodne zavesti so bila pač sokolska društva. Tako so se tudi na Viču vzbudili rodoljubi in ustanovili Sokola za občino Vič. Prvi začetki sokolovanja se gajo že v leto 1904., ko so se pričele

letni jubilej. Na tem občnem zboru je bil soglasno izvoljen za starosta brat Josip Tribuč, za načelnika br. Slavko Novak, v odbor pa bratje Boltežar, Gašperin, Praprotnik, Ropret, Lojk, Jeločnik, Jesih, Vovk, Drenovec, Jeločnik st. in Balja. Že v prvem letu ustanovitve se je pričelo s sistematično telovadbo. Sokol je kljub raznim za-

Ob 20letnem jubileju more viški Sokol biti zadovoljen s svojo bilanco. S svojim intenzivnim delovanjem je zainteresiral za sokolsko misel velike mase ljudi v njegovi okolici, ki so stale prej sokolski ideji indiferentno ali celo sovražno nasproti.

V tem pravcu hoče delovati viški Sokol tudi za naprej. Njegova naloga v bodočem desetletju bo vzgajati mladino v zdrave in odločne državljane, ki bodo v ponos domovini in Sokolstvu.

Kot smo že poročali, se bo vršila proslava 20letnice dne 15. septembra t. l. z župnim zletom na Viču, na kar opozarjamo vsa bratska društva in Sokolstvu naklonjeno občinstvo.

Sokolu na Viču pa čestitamo k jubileju: Zdravo!

Janez Horvat.

JAVNI NASTOP SOKOLSKEGA DRUŠTVA V DOMŽALAH.

V nedeljo 11. t. m. je imel Sokol Domžale svoj vsakoletni nastop. Ob treh popoldne je bil sprejem došlih bratov na kolodvoru, ki so se odzvali v zelo lepem številu. Zastopani so bili bratje okrožnih društev, vsa ljubljanska društva, predvsem Šiškarji, katerih je bilo okrog 60. Prišli so Sokoli

Sve su tačke, od kojih je dobar deo tvorevina naših tehničkih radnika, izvedene tačno i precizno, što je dokaz, da u tehničkom radu napredujemo i da je stručna sprema društava Ban. sokolske župe na dostojnoj visini.

Drugoga dana 9. juna u 7 časova ujutro održani su na sletištu pokusi svih vežbi, koje će se izvoditi na javnom času. Pokus je završen na vreme, te se na sletištu formirala svečana povorka, koja je u utvrđenom redom u impozantnom broju krenula određenim ulicama kroz grad. Izvršeno je propisno defilovanje i zatim je pozdravljen grad. Gostoljubivo građanstvo grada Vel. Kikinde predstavljeno u ličnosti gradskog načelnika br. Vojislava Granića pozdravio je starešina župe br. N. Bešlić. Otpozdravio mu je br. gradski načelnik i sam odeven u svečanu sokolsku odoru. Govorili su zatim izaslanik bratskog Jugoslovenskog Sokolskog Saveza br. Dobrović, predstavnik Ruskih Sokola i predstavnik Šojmi Romani. Objavljeno je Sokolima i narodu da je poslat telegram Nj. V. Kralju Aleksandru što su Sokoli i narod burnim oduševljenjem odobrili. Odsvirane su državna i sokolska himna i komandovan razlaz.

Posle podne u 4 časa održana je na vežbalištu u Gradskom Parku sletiska javna vežba. Vežbi su prisustvovali predstavnici građanskih vojnih i crkvenih vlasti. Videli smo onde velikog župana beogradske oblasti g. dr. Vilka Baltića sa braćom gradskim i sreskim načelnicima, g. generala Milivoja Stevanovića sa komandantima 5. i 21. artiljerijskog puka, g. dr. Georgija Letića, pravoslavnog episkopa sa njegovom pratnjom i mnoge druge odlične građane. Iz kraljevine Rumunije

prešlo je ovom prilikom preko 300 naših sunarodnika, a ukupan broj gledalaca van svake sumnje iznosio je na 6000 duša.

Uz pratnju sokolske fanfare iz Vel. Kikinde, vojne muzike iz Vel. Kikinde i Vršca izvodene su razne vežbe. Tačaka je bilo 15. Nastupale su sve kategorije, vojska iz Vršca i Vel. Kikinde, Šojmi Romani i učenici drž. gimnazije iz Vel. Kikinde, ruske gimnazije iz Vel. Kikinde, Novog Bečea, Bele Crkve, kadetski korpus iz Bele Crkve i Ruski Soko iz Beograda. U okruglim brojevima nastupilo je: muške i ženske dece 350, muškog naraštaja 100, ženskog naraštaja 150, gimnazista (Sokola) 200, vojnika 27, peš. puka 60, Sokoli članovi sa kopljima 50, članovi proste vežbe 206, članice proste vežbe 120, rumunski Sokoli 30, vojnici Vojne muzičke škole 50, Ruskinje B. Crkva 9, Ruskinje V. Kikinda 100, Ruski Soko Beograd 25, na spravama 40. Svega 1484.

Sve vežbe kao i nastupanja i odstupanja izvedena su tačno i skladno. vežbači su nakon svake tačke dobili mnogo priznanja i odobravanja od strane građanstva. Tačke su išle brzo i glatko jedna za drugom, jedna kategorija je izlazila, a druga u isti mah ulazila na sletišta, tako da je ceo program izveden za 2 časa.

Istoga dana u večere priredena je akademija sa 12 tačaka, na kojoj su istupila društva Ban. Sokolske župe. I po programu i po izvođenju pojedinih vežbi ova akademija ni najmanje ne ustupa akademiji priređenoj prvoga dana sleta.

Sasvim je razumljivo, da je posle ovako uspešnog sleta, raspoloženje i kod domaćina i gostiju bilo dobro, te

se veseli i zdravi sokolski usklaci orili sve do polaska pojedinih vlakova, a dvodnevni veliki telesni naponi nisu smetali mladoj braći i sestrama da igraju sve do poslednjega trenutka. Razišli su se sa uverenjem da se mnogo može postići istrajnim trudom, da

su sve smetnje i prepreke razvoju Sokolstva sitne, da se istrajnošću i snagom voljom u makakvim prilikama mora napred. I ovaj slet je jedan snažan podstrek svima onima koji žele da razvijaju Sokolstvo u Banatu. Znači dakle da je slet uspeo.

ŽUPA KRANJ

TEKME DRUŠTEV GORENJSKE SOKOLSKE ŽUPE NA ORODJU IN V LAHKI ATLETIKI

se bodo vršile u soboto dne 7. in nedeljo dne 8. septembra na Jesenicah. Skoraj vsa u župi včlanjena društva se za te tekme temeljito pripravljajo ter se obeta s strani tekmovalcev zelo lepa udeležba. Prvič se bude u društvi Gorenjske sokolske župe bila med tekmovalci zelo ostra borba predvsem za krasen prapor, ki se bo kot prehodno darilo predal na dan tekem onemu društvu, ki bo imelo pri tekmah najboljšo tekmovalce. Prapor je krasen izdelek ljubljanskega zavoda za pospeševanje domače umetne obrti, ter je bil nabavljen v svrhu, da se med društvi in tudi med tekmovalci samimi zopet dvigne borbenost v vseh panogah sokolskega telesnega vzgojnega dela. Spored vse prireditve je sledeči: v soboto dne 7. septembra ob 14. uri prihod tekmovalcev in sodnikov na Jesenice ter onih oddelkov ženskega naraščaja, ki bi v nedeljo ne imel prilike tekmovali. Ob 15. uri pričetek tekem članstva v šestorboju in tekma vrst in posameznic v vrstah ženskega naraščaja na orodju. Zvečer ob 7. uri se vrši seja sodnikov, na to pa se bo vršil družabni sestanek tekmovalcev,

sodnikov in ostalih sok. pripadnikov. V nedeljo zjutraj prihod vseh ostalih tekmovalnih oddelkov s turistovskim vlakom na Jesenice. Ob 8. uri zjutraj pričetek tekem članov, članic, moškega in ženskega naraščaja na sokolskem letnem telovadišču pod Mežakljo. Ob 11. uri skušnje vseh navzočnih oddelkov istotam. Ob 15. uri velik javni nastop vseh oddelkov na telovadišču poleg stavbe novega sokolskega doma. Po javnem nastopu se vrši razglasitev rezultatov tekem in slovesna predaja prehodnega darila zmagovalni vrsti ter razdelitev diplom najboljšim tekmovalcem, nakar se bude na telovadišču in v nekaterih prostorih novega sokolskega doma vršila velika ljudska veselica s plesom, pri kateri sodeluje polnoštevilna godba jeseniškega Sokola na pihala. Sicer je vsa prireditve, ki jo organizira jeseniški Sokol in GSŽ, zamišljena brez vsakega zunanega poma. Sprevedov ne bo, pač pa bodo tekmovalci in tekmovalke na tih način vršili plemenito sokolsko borbo, ne tolko v vrhunskih vajah, ampak pokazala se bo le vsestranska smotrna in sistematična telesna vzgoja, tako začetnikov, kakor tudi najbolje izvežbanih telovadcev. In to je glavni namen župnega vodstva.

Od zadnjeg centimetra

ovisi uspeh, kad se radi o skoku u vis, trčanju ili bacanju diska. Da se poslednji rekord potuče, u ponova ispravi za nekoliko centimetara treba da natjecatelj što bolje razvije svoje sposobnosti i da stekne što veće iskustvo u vježbanju. Osim mogućnosti izvedbe, jako volje i ustrajnog treninga, imade i ishrana odlični upliv na rezultat gimnastičkog pothvata. Čitav niz svjetskih poznatih sportaša uzima redovito kao najprikladniju sportsku hranu, naravni okrepi proizvod

OVOMALTINE

koji pruža sportašu u malom ubujmu vrlo veliku hranu vrijednost i izvor snage za mišice i za živce, u prijatnoj, lako probavljivoj formi. 2-3 žličice Ovomaltine ujutro i popodne dostaju, da pruže vježbaču onaj dodatni tjelesni i duševni snage, koji mu je potreban. Ovomaltine se dobiva svagdje uz eljenu od Din 1850 po kutiji. Tražite besplatni uzorak, pozivajući se na ovaj list od

Dr. A. WANDER d. d., ZAGREB

Pismo iz Ivanić-grad.

Odlazak brata Dra. Bogumila Kohouta.

Ivanić-grad, augusta 1929.

Dragi brate uredniče!

Premda je u Ivanićgradu Sokolsko društvo likvidirano pre 4 godine, molim da izvoliš primiti u «Sokolski Glasnik» nekoliko redova prigodom odlaska brata Dra. Kohouta iz našeg mesta. 5. augusta otputavao je iz Ivanićgrada, na stalnan boravak u Prag, brat Dr. Bogumil Kohout, gradski lekar. Njegovim odlaskom naše mesto gubi osnivača i dugogodišnjeg starešinu ivanićgradskog Sokola, dobrog lekara, odličnog pristašu jugoslovenske ideje i starog nacionalnog radnika, koji je radio za zdravlje i prosvetivanje naroda. Pre 34 godina br. Dr. Kohout došao je kao mladi lekar iz Praga u Hrvatsku, gde je našao svoju drugu domovinu, koju je zavolio kao i svoju česku zemlju. Službovao je u Uljaniku 3 godine, u Kloštru Ivaniću 12 godina, a u Ivanićgradu bio je 20 godina gradski lekar. Propagirajući sokolsku ideju 1912. god. osnovan je u Ivanićgradu «Hrvatski Sokol», kojemu je bio starešina i duhovni vođa.

Iste godine poveo je u velikom broju ovo mlado sokolsko društvo na VI. svesokolski slet u Prag, odakle su se naši Sokoli vratili sa velikim oduševljenjem. Njegovim intenzivnim radom i uz potporu vrsnog tehničara brata Josipa Colića ovdasnji Soko zauzeo je vidno mesto u tadašnjem Hrvatskom Sokolskom Savezu. Osim održanih javnih vežbi u Ivanićgradu, ovdasnji Soko polazio je u goste susjednim sokolskim društvima i priredivao je izlete u obližnja sela dolazeći u vezu sa širokim slojevima seljaštva. U svrhu učvršćivanja sokolske svesti i ideje, brat Dr. Kohout držao je brojna predavanja o svim savremenim pitanjima. Već u to doba «Hrvatski Sokol» u Ivanićgradu bio je pobornik jugoslovenske ideje i bratstva Srba, Hrvata i Slovenaca. U momentu, kada je naše društvo 1914. g. htelo prirediti III. javnu vežbu, dolazi svetski rat i Austrougarska vlast raspustila je i naš Soko. Nekoliko dana iza toga frankovačko-jezuitska ulica priredila je u našem mestu proslavu rođendana cara Franje Josipa i manifestaciju za rat protiv Srbije. Na ovu k. u. k. proslavu furtimaša i huškača za rat, bio je pozvan i Soko, ali Dr. Kohout ogradio se je od toga sa motivacijom, da je Soko

već raspušten i da ne može sudelovati kod takve parade. Tog dana propagatori za rat priredili su velike demonstracije protiv pristaša hrvatsko-srpske koalicije, Sokolstva, a Dra. Kohouta su izazivali radi čeških vojnika, koji su već počeli dezertirati iz Austrijske vojske i stvarali dobrovoljačke čete. Sva ova izazivanja nisu Dra. Kohouta mogla pokolebati u uverenju, da će Austrougarska pasti, da mora doći do oslobođenja celog Slovenstva i ujedinjenja Srba, Hrvata i Slovenaca pod žezlom narodne dinastije Karadorđevića. Kada je 1918. stvorena Jugoslavija, Hrv. Sokol u Ivanićgradu u junu 1919. g. jednoglasno prihvaća ujedinjenje Sokolstva SHS i stupa u Jugoslovenski Sokolski Savez. Pod vodstvom Dra. Kohouta sokolsko društvo nastavlja i razvija svoj rad održavajući javne vežbe, koje su bile velike manifestacije jugoslovenske misli. Društvo polazi na sletove u Zagreb, Maribor, Celje, Ljubljani, održava se predavanja, akademije i zabave, a u augustu 1920. god. priredjen je izlet sa javnom vežbom u Ludinu i na inicijativu Dra. Kohouta osnovano je u Ludini Sokolsko društvo, koje se i danas lepo razvija. Aktivnost našeg sokolskog društva, proširenje i manife-

stacije sokolskog rada, agilnost Dra. Kohouta i jugoslovenski duh ovoga društva — to sve je bolelo one, koji su na jugoslovensko jedinstvo gledali kroz staklo versko-plemenskih ograda. Zato su klerikali 1921. god. izrabili plemensku psihozu, osnovali «Orao» i povelu borbu protiv sokolskog društva i njegovog starešine Dra. Kohouta. U času kad je Soko vodio tešku borbu sa orlovima, jedan deo sokolskog članstva ostavlja redove sokolskog jedinstva osnivajući plemenski Hrv. Sokol, koji nakon dva meseca prestaje radom. Sokolsko društvo nastavilo je svoj rad, ali nekoliko godina kasnije neki sokolski funkcioneri svojim oportunizmom, demagogijom i prevrtljivošću počeli su rušiti ono, što je Dr. Kohout gradió. U društvu je nastala «diktatura» jednog «gospodina» brata i radi ličnih razmirica došlo je 1925. god. do likvidacije društva. Usled ovih borbi Dr. Kohout povukao se iz javnog života ostajući uvek dosledan svojim načelima i sokolskom jedinstvu. Nekoliko funkcionera, koji su svojom demagogijom doveli do likvidacije sokolskog društva, postali su u poslednje doba lični protivnici Dr. Kohouta i iz prkosa prešli u redove «Orla» i «Hrv. Sokola», koji

je ponovno formiran 1926. god. Radi svoje skromnosti i čvrstog karaktera u današnje doba idejnog kaosa, Dr. Kohout ostaće u lepoj uspomeni seljaštva ove okoline, svega naprednog građanstva i iskrenih pristaša sokolske ideje. Za vreme od 34 godina svog nacionalnog rada on je neumorno radio za narod držeći se sokolske poslovice, «ni koristi, ni slave».

Povodom odlaska iz našeg mesta brata Dra. Kohouta, želimo mu, da još dugo poživi u slovenskoj Meki, zlatnoj Prahi na čast i radost celog slovenskog Sokolstva i pozdravljamo ga sa sokolskim: Na zdar!

Završujući ovo nekoliko redaka sećam se njegovog svečanog govora na javnoj vežbi u Ivanićgradu 1920. godine, kada je radosnim suzama pozdravio sakupljeno Sokolstvo iz bliže i dalje okoline ovim rečima: «Zdravo, braćo Sokolovi, dični vojnici majke Slavije; zdravo da ste pioniri jugoslovenske misli, junaci jugoslovenskih leđa, koji ste sukurvarili na solunskom frontu, da osvetite Kosovo i Petrovu Goru. Nakon stoletnih robovanja i mnogih poniženja doživili smo ono, što je pre nekoliko godina bio san...»

Zlatko Najman.

Nameštenje,
trebamo 2 vješta trgov. pomoćnika mlada, za trgovinu mješovite robe. Nastup 1. ili 15. septembra; ponude slati na adresu **Nikola Mirić i sin, Pakrac**

Zajtrkovalnica Al. Šturk
Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže delikatesne izdelke ter pristna domača in tuja vina.

Vezava vsakovrstnih knjig najceneje pri
H. Zupanu
LJUBLJANA - MOSTE p. Moste 287
Solidna in točna izvršitev.

Priporoča se najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica
Ivan Bricelj
LJUBLJANA, Dunajska cesta 16
Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerne

MODNA KROJAČNICA
MAKS ZABUKOVŠEK
CELJE

FRAN IGLIČ
KROJAŠKI ATELJE
LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 28

Priporoča se za cenj. naročila
Franjo Dolžan
CELJE, ZA KRESIJO Št. 4
Stavbno in galanterijsko kleparstvo, vodovodna inštalacija

Iv. Brunčič & Fr. Rebernik
pleskarja in ličarja
se toplo priporočata vsem cenj. naročnikom — Delo solidno! — Cene zmerne!
Ljubljana, Kotnikova ulica

Продаја техничких производа друштво с о. ј.
„ХАМАГ“
ЉУБЉАНА
КНАФЉЕВА УЛИЦА БРОЈ 4
Геодетски инструменти и помагала свију врсти.

FRANJO BUREŠ
URAR, ZLATNINAR IN OPTIK
MARIBOR
Vetrinjska ul. 26
Izprašani optik. Urar drž. železnice. Zapriseženi sodnijski izvedenec

TRGOVAČKA TISKARA
G. KRALJETA
SUŠAK, STROSSMAYEROVA br. 7
UTEMELJENA GOD. 1890.
IZVADJA SVAKOVRSNE TISKARSKE RADNJE BRZO, ČISTO I JEFTINO
BRZOJAVI: KRALJETA SUŠAK

• ODLIKOVANA VELETRGOVINA VINA •
ŠPIRO KUZMANIČ & SUŠAK
GLAVNI DOBAVLJAČ „JADRANSKE PLOVIDBE D. D.“
BRZOJAVI: KUZMANIČ — SUŠAK / TELEFON br. 231
Tekući račun: Kr. pošt. št. Zagreb broj 35,706
Tekući račun kod „Union“ banke, podružnice Sušak
Poslovnica i sk adište: DELTA, parcela 46

Trgovci, obrtniki, mesarji!
Ali že tehtate s Schulz Univerzal tehnicno?
Prepričajte se o njenih vrlinah!
Zahtevajte prospekte in neobvezen poset zastopnika!
Jugo Schulz, d. z o. z.
Ljubljana

«ELEKTRA» d. d., Sušak
Izradnja i projektovanje električnih centrala, mjestnih i gradskih mreža, nadzemnih parnih. — Dieselovih postrojenja, menjača, transformatorskih stanica, te vodova za sve napetosti. Dobava svih potrepština za električne kućne instalacije i centrale, motora, aparata za kuhanje i grijanje. Skladište svih potrepština za jaku i slabu struju itd., itd.
Proračuni i informacije po želji.

Samopouzdanje i ugladjena spoljašnjost

Makar i bio muškarac tip svoga vremena, ne mora ipak imati uspjeha na svim stranama. Potrebna je k tomu kultivirana spoljašnjost, a u prvom redu besprijekorno njegovana kosa.

Deset minuta posla, jedno pranje sa Elida Shampooom, daje željeni uspeh. Elida Shampoo je vanredno praktičan za svakog muškarca, pošto ga može ponijeti sa sobom kuda hoće. Temeljito čisti kožu i tjeme, odstranjuje svu perut.

ELIDA SHAMPOO

VSEM RODOVINAM
PRIPOROČAMO NAŠO

KOLINSKO CIKORIJO

IZVRSTEN PRIDATEK
ZA KAVO

PLAKATE
V ABILA
DIPLOME
POSETNIČE
PISEMSKI
PAPIR S FIRMO

V VSAKI VELIKOSTI
OBLIKI IN MNOŽINI
IZVRŠUJE TOČNO, SO-
LIDNO IN ELEGANTNO
V ENOBARVNEM ALI
VEČBARVNEM TISKU
IN SE PRIPOROČA
VSEM SOKOLSKIM DRU-
ŠTVOM IN POEDINCEM

UČITELJSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI

NOVI HOTEL
MARIBORSKI DVOR
A. Oset
Kopalnice — Avtogaraže
TELEFON 302

KLISIJE
vseh vrst po foto-
grafijah ali rizbah
izvršuje za vsakovr-
sten tisk najsolidnejše
KLIŠARNA · ST · DEU
LJUBLJANA · DALMATINOV

»IZVOR«
VELETRGOVINA GALAN-
TERIJSKE, NURNBERŠKE
— I KRATKE ROBE —
SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
prodljena Zvonimirova ul. 92

TEOD. KORN, Ljubljana

POLJANSKA C. št. 8
PREJE HENRIK KORN — (USTANOVLJENO LETA 1852.)
Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija
vodovodov. Naprava strelodvodov. Kopalniške in klosetne
naprave in centralne kurjave.

Stolarna v Sodražici

(Slovenija)

nudi uz tvorničke cijene, sve svoje proizvode,
kao: obične, jeftine, politirane stolice za gostione,
kavane, kina i društvene dvorane, zaklopne stolice
i stolove za bašcu, rastezne naslonjače sa
platnom, stalke za cvijeće itd, itd, itd.

Zahtjevajte cjenik i uzorak!

RESTAURACIJA

Gradjanski Podrum

SUŠAK / SOKOLSKI DOM

Izvršna vina i sarajevsko pivo, najbolja
domaća kuhinja. / Večernji koncerti u
prostranoj bašti. / Najveća i najpodes-
nija restauracija za izletnike i putnike
kroz Sušak. // Preporuča se vlasnik
MIRO STIPANOV

Za izvršitev modernih potrebov ter vsakovrstnih foto-
grafičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev i. t. d.
se priporoča

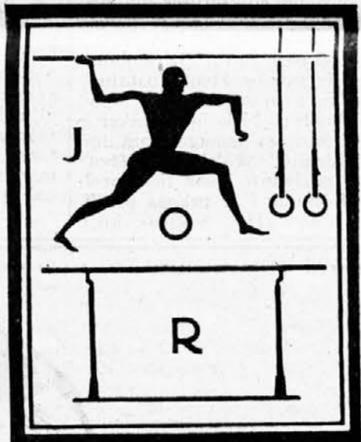
Fotografični atelije „VIKTOR“

LJUBLJANA
Knafljeva ulica 4 (nasproti Narodni tiskarni)

Priporoča se tvornica telovadnega in sportnega
orodja

J. ORAŽEM, RIBNICA

DOLENJSKO * OSNOVANA LETA 1881.

Oprema telovadnic za drušva in šole — letna
telovadišča. Elegančno, solidno orodje. Nizke cene.
CENIK IN PRORAČUN FRANKI 19

Mesne konzerve in mesne izdelke
najfinejše kakovosti dobavlja vsako količino

F. Slamič

tvornica mesnih izdelkov in konzerv
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6

Brzjavlj: Slamič Ljubljana / Telefon: 29-73 / Cene ugodne!

Prva primorska tvornica tjestenine

LINDEN I MIKULIČIĆ

Telefon broj 16 SUŠAK — PEĆINE Telefon broj 156

Proizvadjia najbolju vrst tjestenine po uzoru Napoli i
Bologna uz najpovoljnije cijene i uvjete. Da su naši
produkti najbolji, svjedoče mnogobrojne narudžbe, koje
dnevno stižu iz mnogih krajeva naše države a osobito
iz gornje Dalmacije

Osvjedočite se o tome jednom pokusnom narudžbom

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ

ЗАГРЕБ, УЛИЦА КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ бр. 13

Главни добављач Југословенског Соколског Савеза

Бројовни наслов: Трикотажа Загреб

Израђујем све врсте соколских потрештина за јавни и излетни наступ
чланова, чланова, израђујем и деце јачно по пропису Ј. С. С. Надаље
преузимам израду сваковрсне трикотаже за властни и туђи рачун. —
Надаље препоручам се браћи за израду најмодернијих цивилних
одећа, која по најновијем кроју израђујем у властитој радионици.

UČITELJSKA
TISKARNA
V LJUBLJANI
FRANČIŠKANSKA ULICA
TELEFON ŠTEV. 2312

LITOGRAFIJA/STEREOTIPIJA

je najmodernije urejena in izvršuje vsa
tiskarska dela od najpreprostejšega
do najmodernijšega / Tiska šolske, mla-
dinske, leposlovnine in znanstvene knjige/
ilustrirane knjige v enobarvnem ali več-
barvnem tisku / Brošure in knjige v malih
in največjih nakladah / Časopise, revije
in mladinske liste / Okusna oprema ilu-
striranih katalogov, plakatov, cenikov in
reklamnih listov / Lastna tvornica šolskih
zvezkov / Šolski zvezki za osnov., mešč.,
sred. šole / Risanke, dnevniki, beležnice/
Notni papir / Zvezki za okroglo pisavo

Restauracija „Kosovo“

Sušak, Mažuraničeva. Vlasnik: Šime Vranić

Prvorazredno dalmatinsko i
domaće vino. Točenje poznatog
„Union“ piva. - Prvorazredna
domaća kuhinja.

Znake dobavlja

za sokolske zlete, slavnosti, društva, sportne klube
i. t. d. najhitreje in najceneje po lastnih ali pa vpo-
slanih načrtih, smalovano ali plastično — tvrđka

VILEM PECINA, TURNOV ČSR

Dobavitelj COS v Pragi in JSS v Ljubljani

GUSTAV BRELIĆ, Sušak

KAČIČEVO ŠETALIŠTE 7/1.

TRANSPORTNO, SKLADIŠNO I OTPREMNIČKO PODUZEĆE

POMORSKA AGENTURA

Tekući račun: JUGOSLAVENSKA BANKA

Brzjavlj BREG. TELEFON INTERURBAN 23 POŠT. PRETINAC 10

Mestna hranilnica ljubljanska

Ustanov. l. 1889. (Gradska štedionica).

TELEFON ŠTEV. 2016

POŠTNI ČEK 10.533

Ljubljana, Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 365 milijonov dinarjev.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoći račun, in sicer proti
najugodnejšem obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovoreni
odpovedi v tekoćem računu najviše moguće obresti. Jamstvo za vse vloge in
obresti, tudi tekoćega računa, je većeje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanjo
poleg lastnega hranilnićnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem pramo-
ženjem ter čisto moćju. Vprav radi tega nalagajo pri njeji sodiće denar
nedoletnih, župnjski uradi cerkveni in občine oćinski denar. Naši rojaki v
Ameriki nalagajo svoje prihranke najveć v naši hranilnici, ker je denar tu
popolnoma varen.

Rentni davek

od vložnih obresti plaćuje hranilnica sama, tako da vlagatelj dobje polne obresti
brez odbitka.

ŽELJEZARA VAREŠ

Poštanska i željeznićka stanica: Vareš — Majdan

Brzjavna adresa: Željezara Vareš

Telefon interurban broj: 2, 3, 4 i 5

Salonska peć za ugljen.

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanim sadržinom
željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim
ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo
za ćelik.

Metalni odljevi: od bronca, mjedi, bakra, aluminija sirovo
i apretirano. Specialni fosforni bronc za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrsnu industriju. — Kompletne
transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi svijju
dimenzija prema normalijama nemaćkih inženjera sa kol-
ćakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljev,
kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane
ograde itd.

Trgovaćki ljev: specialni ljev otporan protiv vatre i kise-
linama. Strojni ljev kao remenice, ležaji, spojke, slogovi
(Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim ra-
dionicama.

Posojilnica v Mariboru

Ust. l. 1882.

r. z. z o. p.

Tel. št 108.

Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekoćem računu in na knjižice in jih
obrestuje z dnevno razpolago po 5%, proti odpovedi na 3 mesece po 7%.
Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 9%.
Stanje hranilnih vlog nad Din 80,000,000.—, rezervnih zakladov
nad Din 5,000,000.—.

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z O. Z.
CENTRALA V LJUBLJANI * LASTNIK FRANJO MEDIĆ
TVORNICE: LJUBLJANA-MEDVODE
PODRUŽNICE IN SKLADIŠĆA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAĆI PROIZVODI:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in olnatih barv. Kemićno
ćiste in kemićno olepšane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in
barvnih tonov, ćopićev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“
za obrt, trgovino in industriju, za železnice, pomorstvo in žrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. * TOĆNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.